

(ร่าง)

ทิศทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑

วิสัยทัศน์

สถานศึกษาขนาดเล็กเป็นองค์กรต้นรู้ มีคุณภาพได้มาตรฐาน และโดดเด่นตามบริบท

พันธกิจ

๑. จัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม มีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ
๒. พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตอบสนองการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
๓. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตอบสนองต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
๔. พัฒนาระบบบริหารจัดการตามบริบทของสถานศึกษา
๕. พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษาเชิงพื้นที่
๖. ส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและมาตรฐาน เป็นพลเมืองที่ดีบนพื้นฐานความเป็นไทยน้อมนำพระบรมราโชบาย และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าประสงค์

๑. ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม มีความปลอดภัยทุกรูปแบบ
๒. ผู้เรียนมีคุณภาพและมาตรฐาน เป็นพลเมืองที่ดีบนพื้นฐานความเป็นไทยน้อมนำพระบรมราโชบาย และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๓. ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และนำไปพัฒนาคุณภาพการศึกษา
๔. สถานศึกษามีหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับสภาพบริบท ตอบสนองการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
๕. สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามสภาพบริบท
๖. สถานศึกษามีเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษาเชิงพื้นที่ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

กลยุทธ์

๑. ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเข้าถึงบริการทางการศึกษา
๒. ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้มีความปลอดภัยทุกรูปแบบ
๓. พัฒนาคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนทุกช่วงวัย
๔. พัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑
๕. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพ
๖. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาทุกระดับ
๗. ส่งเสริมการวัดและประเมินผล เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
๘. พัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล วิจัยและนวัตกรรม

มาตรการ

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเข้าถึงบริการทางการศึกษา

๑.๑ ส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน โดยความร่วมมือของเครือข่ายในพื้นที่

๑.๒ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าถึงโอกาสทางการศึกษาและป้องกันการหลุดออกจากระบบและช่วยเหลือให้ผู้เรียนกลับเข้ามาสู่การศึกษา

๑.๓ จัดทำข้อมูลสารสนเทศ จัดทำแผน ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน

๑.๔ นิเทศ ติดตาม กำกับ ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้มีความปลอดภัยทุกรูปแบบ

๒.๑ สร้างความตระหนักรู้ หรือการชักจูงในการรับมือภัยพิบัติและภัยคุกคามรูปแบบต่าง ๆ

๒.๒ ส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไป มีความรู้ในการแจ้งเหตุผ่าน ระบบ MOE Safety Center

๒.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาให้มีความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

๒.๕ ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมให้มีความปลอดภัย น้ำดู น้ำอยู่ นำเรียน

กลยุทธ์ที่ ๓ พัฒนาคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนทุกช่วงวัย

๓.๑ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาสถานศึกษาให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร และโครงการเสริมกิจกรรมหลักสูตร พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่ดี มีวินัยและเป็นพลเมืองดี บนพื้นฐานความเป็นไทย น้อมนำพระบรมราโชบายไปใช้ เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

๓.๒ ปลุกฝังให้ผู้เรียนมีความจงรักภักดีต่อสถาบันหลัก และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๓.๓ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง คุณธรรม จริยธรรม

กลยุทธ์ที่ ๔ พัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

๔.๑ พัฒนาผู้เรียนให้อ่านออก เขียนได้ และคิดเลขเป็น

๔.๒ สร้างความรู้ ความเข้าใจในการในการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ Active Learning ให้กับครูและผู้เกี่ยวข้อง

๔.๓ กระตุ้นให้ครูจัดการเรียนรู้เชิงรุก และใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้

๔.๓ ดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรของสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เชื่อมโยงการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น

๕.๔ ส่งเสริม สนับสนุนการจัดประสบการณ์ที่หลากหลาย การจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาสมอง

EF

๕.๕ ส่งเสริม สนับสนุน การนำศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน Soft Power

๕.๖ ส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำหน่วยบูรณาการสู่การพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน

กลยุทธ์ที่ ๕ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพ

๕.๑ ส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาตนเองตามความต้องการจำเป็น

๕.๒ จัดระบบบริหารงานบุคคลในการใช้ทรัพยากรบุคลากรร่วมกัน

๕.๓ พัฒนาครูผู้ทำหน้าที่รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาให้มีความสามารถในการบริหารจัดการ

๕.๕ สร้างขวัญกำลังใจให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสม

กลยุทธ์ที่ ๖ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาทุกระดับ

๖.๑ วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่เน้นการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรท้องถิ่น

๖.๒ สร้างความเข้าใจให้กับครู และผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการหน่วยการเรียนรู้ หรือบูรณาการการเรียนรู้สู่การพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน และพัฒนา Soft Power

๖.๓ ส่งเสริม สนับสนุน ตรวจสอบและประเมินหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ ๗ ส่งเสริมการวัดและประเมินผล เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

๗.๑ สร้างความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ทุกรูปแบบ และการวัดและประเมินผล

๗.๒ ส่งเสริม สนับสนุน การจัดประสบการณ์ที่หลากหลาย และเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

๗.๓ ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น กระบวนการวิจัย กระบวนการวิเคราะห์ โครงการงาน Active Learning สืบเสาะหาความรู้

๗.๔ ส่งเสริม สนับสนุนการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน (Assessment for Learning)

กลยุทธ์ที่ ๘ พัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

วิจัยและนวัตกรรม

๘.๑ ยกระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

๘.๒ กระจายอำนาจให้กับกลุ่มโรงเรียน ในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

๘.๓ กำหนดมาตรการควรรวมโรงเรียนตามบริบทของพื้นที่ เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยให้มีเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการ ในรูปแบบโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โรงเรียนคุณภาพ และภาคีเครือข่าย

๘.๔ กำหนดมาตรการความก้าวหน้า สร้างแรงจูงใจ และให้ขวัญกำลังใจแก่ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนขนาดเล็ก

๘.๕ สนับสนุนงบประมาณและวัสดุครุภัณฑ์ให้เพียงพอที่จะมีคุณภาพตามมาตรฐาน

๘.๖ สร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และช่องทางการสื่อสาร เพื่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

๘.๗ สร้าง และพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก

๘.๙ จัดทำข้อตกลง (MOU) ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับเครือข่ายความร่วมมือ
ของทุกฝ่าย

การดำเนินการ

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กของเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย
ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ประธานกลุ่มโรงเรียน ศึกษาพิเศษ
ผู้อำนวยการกลุ่ม และผู้ที่เกี่ยวข้อง

๒. สร้างความตระหนักรู้กับผู้บริหารโรงเรียน และผู้เกี่ยวข้อง ให้เห็นชอบในหลักการ
ตามนโยบายการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓. จัดทำข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดเป็นรายโรงเรียน

๔. จัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอต่อ

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด

๕. กำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก

๖. ดำเนินการตามแผนการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

๗. นิเทศติดตาม กำกับและประเมินผลการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๘. กระตุ้นช่วยเหลือโรงเรียนที่ยังไม่สามารถดำเนินการได้

๙. ประชาสัมพันธ์รูปแบบที่หลากหลาย

๑๐. ดำเนินการวิจัย ประเมินผล และรายงานผล

ระดับโรงเรียน

๑. สร้างความเข้าใจกับคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน และสถาบันศาสนา ให้ตระหนักรู้ถึงเหตุผลและความจำเป็นของทางราชการ
ในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ การบริหารบุคลากรงบประมาณ และคุณภาพ
การศึกษา

๒. ส่งเสริมการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๓. วิจัยและพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ สื่อและนวัตกรรม ในบริบทของ
โรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน

๔. สร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน

๕. สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู นักเรียน และชุมชน โดยจัดให้มีกิจกรรมร่วมกัน

๖. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานต่อสาธารณชน

ใบกิจกรรม
รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

1. ให้ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ตามเอกสารที่แจกให้ทุกท่าน
2. ให้เลือกรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ตามสภาพบริบท และกรอกข้อมูลใน QR Code ดังแนบ
3. หลังจากที่เลือกรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ให้เข้ากลุ่มเพื่อกำหนดมาตรการ
กลุ่มที่ 1 การรวมสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
กลุ่มที่ 2 จัดการเรียนรู้โดยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
กลุ่มที่ 3 พัฒนาเครือข่ายโรงเรียนขนาดเล็ก
กลุ่มที่ 4 บูรณาการทำงานมีส่วนร่วมกับชุมชน หน่วยงาน องค์กรอื่น ๆ
กลุ่มที่ 5 รูปแบบอื่น ๆ
4. ผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพ จำนวน 17 โรงเรียน ให้เข้ากลุ่มเพื่อกำหนดมาตรการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพ
5. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอแนวทางและมาตรการ

รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ ได้กำหนดรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ที่นำมาใช้กับโรงเรียนขนาดเล็ก ดังนี้

รูปแบบที่ ๑ การรวมสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป็นการนำนักเรียนที่ตั้งใกล้กันตั้งแต่สองแห่งขึ้นไปมาเรียนรวมกัน โดยจัดการเรียนการสอนเป็นชั้นหรือช่วงชั้น เป็นการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกัน

รูปแบบที่ ๒ จัดการเรียนรู้โดยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างหลากหลาย เช่น จัดทำวีดิทัศน์การเรียนการสอนผ่านสื่อทางไกลผ่านดาวเทียม ได้แก่ DLTV/DLIT ระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง รถคอมพิวเตอร์เคลื่อนที่ (Mobile unit) เพื่อให้บริการนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กที่อยู่ห่างไกล การส่งเสริมการเรียนการสอนด้วยการรับสัญญาณ การสอนทางไกลจากโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นต้น

รูปแบบที่ ๓ พัฒนาโรงเรียนเครือข่ายโรงเรียนขนาดเล็ก

เป็นการพัฒนาโรงเรียนเครือข่ายโรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โรงเรียนคุณภาพชุมชน ซึ่งเป็นรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการสร้างเครือข่าย ๓ - ๕ โรงเรียนมาเรียนรวมกัน โดยไม่มีเงื่อนไขการยุบรวม อาจมาเรียนรวมกันเป็นบางชั้น ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในกิจกรรมที่หลากหลายมากขึ้น มีครูครบชั้น คุณภาพการจัดการเรียนการสอนดีขึ้น

รูปแบบที่ ๔ บูรณาการทำงานมีส่วนร่วมกับชุมชน หน่วยงาน องค์กรอื่น ๆ

เป็นการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก โดยการมีส่วนร่วมกับชุมชน หน่วยงาน องค์กรอื่น ๆ ทั้งในพื้นที่ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

รูปแบบอื่น ๆ

เป็นการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กรูปแบบอื่น ๆ ที่โรงเรียนนำไปใช้ตามสภาพบริบทของโรงเรียน